

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Збірник тез доповідей
I Міжнародної науково-практичної конференції*

17-18 квітня 2025 року

Цивільний захист в умовах війни : збірник тез доповідей I Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 17-18 квітня 2025 року. Львів: ЛДУ БЖД, 2025. 298 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Василь ЛОЇК	кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Роман ЯКОВЧУК	доктор технічних наук, доцент, начальник факультету цивільного захисту ЛДУБЖД
Ольга МЕНЬШИКОВА	кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник начальника факультету цивільного захисту, ЛДУБЖД
Андрій ГАВРИСЬ	кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр СИНЕЛЬНИКОВ	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Андрій ГАВРИЛЮК	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Павло БОСАК	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Андрій ТАРНАВСЬКИЙ	кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Володимир РИХВА	викладач кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександра ПЕКАРСЬКА	викладач кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Максим ДОВГАНОВСЬКИЙ	викладач кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД
Вікторія ФІЛІПОВА	викладач кафедри цивільного захисту, ЛДУБЖД

У збірнику тез I Міжнародної науково-практичної конференції «Цивільний захист в умовах війни» висвітлено досвід сучасних тенденцій й викликів в організації цивільного захисту в умовах війни, а також формування основних напрямків вдосконалення та розвитку системи цивільного захисту.

Для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти, працівників наукових, виробничих установ, підрозділів ДСНС України, представників державних та місцевих органів влади, громадських і професійних організацій та здобувачів освіти.

Автори несуть особисту відповідальність за зміст представлених публікацій, достовірність результатів і дотримання вимог академічної доброчесності. Оргкомітет не несе відповідальності за порушення правил написання в друкованих авторських матеріалах.

ЛІТЕРАТУРА

1. Люблін В. Д. Деякі аспекти адміністративної відповідальності у сфері забезпечення цивільного захисту : thesis 2021.
URL: <http://sci.ldubgd.edu.ua:8080/jspui/handle/123456789/8312>
2. Ротар В., Пасинчук К. Професійна культура фахівця у сфері цивільного захисту як вектор успіху. *Молодь і ринок*. 2018. № 11(166). URL: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2018.151954>
3. Хитра О. Л. Реагування на кризові ситуації, що загрожують національній безпеці України: адміністративно-правові засади реалізації теорії та досвіду: монографія: – Львів: Растр-7, 2019. –398с.
URL: <file:///C:/Users/admin/Downloads/%D0%9C%D0%9E%D0%9D%D0%9E%D0%93%D0%A0%D0%90%D0%A4%D0%86%D0%AF%20-%201.pdf>
4. PROSTO Підтримка доступності послуг в Україні Інформування населення в кризових умовах. Залучення жителів громад до процесів відбудови. 2023. 156 с.
URL: https://prosto.in.ua/documents/712/PROSTO%20Manual%20Informing%20residents%20in%20a%20crisis_book_web.pdf.

УДК 37.013.3

ЗАХИСТ ВІД СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ В АСПЕКТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ

О. В. Пивоваров, к.мед.н.

Харківський національний медичний університет

Ризики соціального характеру – це несприятливі процеси і явища, що виникають між людьми в суспільстві, і які становлять небезпеку для життя і здоров'я, їх прав та інтересів. Серед соціальних небезпек особлива увага приділяється питанням розвитку ігрової залежності. Ігрова залежність (ігроманія, лудоманія, гемблінг) — це патологічна схильність до азартних ігор офіційно визнана ВООЗ захворюванням та потребує звернення до лікаря-спеціаліста для діагностики та лікування. Процес розвитку залежності умовно поділяється на два етапи: проблемний етап (сформована адиктивна поведінка) та патологічний етап (ігрова залежність або компульсивна ігрова поведінка).

Актуальним медико-соціальним завданням є вивчення рівня зацікавленості термінами соціальні ризики, ігрова залежність, безпека життя серед населення, яке може бути здійснено з використанням можливостей пошукового ресурсу Google Trends.

Google Trends – це інформаційний ресурс, онлайн-інструмент для обробки значних обсягів даних, які містять інформацію про кількість пошукових запитів про явища, процеси, терміни в заданій точці планети за визначений період часу [1,2]. Google Trends надає інформацію про динаміку кількості пошукових запитів, що дозволяє встановити тренди змін. Накопичена база даних про запити дозволяє відзначити особливості запитів на певну тематику, зокрема, для їх порівняння за регіонами, оцінити популярні тенденції та зміни в пріоритетах користувачів протягом заданого часового проміжку [3]. Даний високотехнологічний інструмент ефективний при виявленні трендів у будь-яких сферах діяльності, зокрема у питаннях безпеки життя та здоров'язбереження.

Мета - оцінка змін у рівні зацікавленості термінами соціальні ризики, ігрова залежність, безпека життя серед населення з використанням сучасних технологій.

Матеріали та методи. Аналіз результатів за пошуковими запитами тем: соціальні ризики, ігрова залежність, безпека життя за останні 5 років в Україні з використанням сучасного пошукового онлайн-ресурсу Google Trends.

Результати дослідження. Дослідження присвячено захисту від соціальних ризиків в аспекті здоров'язбереження та безпеки життя через оцінку рівня зацікавленості темами соціальних ризиків, ігрової залежності, безпеки життя за останні 5 років з використанням пошукового ресурсу Google Trends за запитами протягом періоду з 2021 по 2025 рік, що подано на рис.1.

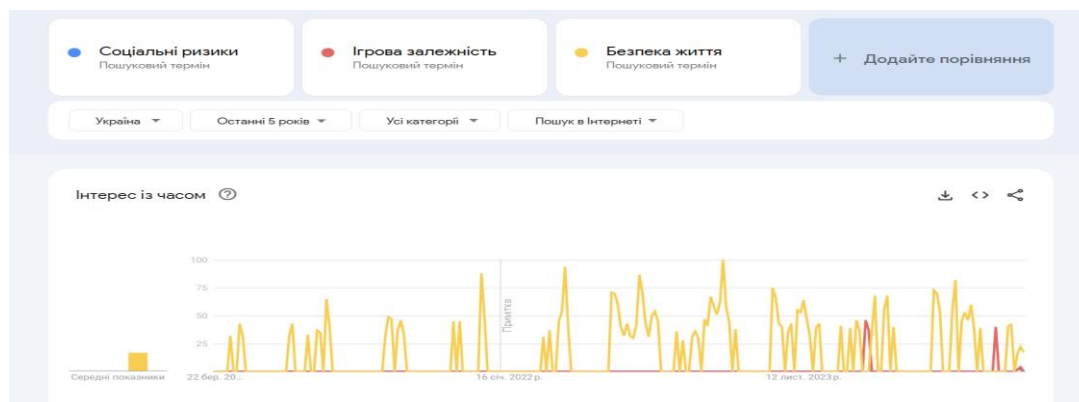

Рисунок 1 – Розподіл у часі кількості запитів визначених тем

Як видно з рис.1, встановлено, що всі теми є статистично значимими, але запит на тему соціальних ризиків надзвичайно низький, що потребує додаткового аналізу. Пошукова активність теми безпеки життя є волатильною, але в останні два роки посилилась. Рівень запитів щодо ігрової залежності також посилюється в останні два роки.

Ігрова залежність у дорослих виникає набагато рідше, ніж у дітей та підлітків – це пояснюється сформованими життєвими принципами та поняттями загальноприйнятої норми поведінки. Однак, наявність тих чи інших факторів може підштовхнути дорослу людину до розвитку ігрової залежності під дією зовнішніх факторів.

Патологічний гравець постійно намагається відігратися, що зазвичай призводить до ще більш значних проблем. Щоб подолати залежність, потрібна професійна підтримка та лікування. Провідною причиною ігрової залежності у дорослих є сильні стреси та психологічні травми. Сплеск ігроманії виникає в періоди економічних криз, що пояснює підвищення пошукової активності цієї теми.

Серед цілей здоров'язбереження може бути розвиток заходів з раннього виявлення ризику розвитку ігрової залежності, яка у дітей і підлітків є істинною соціальною небезпекою сучасного людства, яка стала можливою завдяки неконтрольованому доступу дітей і підлітків до комп'ютерних ігор та азартних ігрових платформ. Гемблінг (або ігрова залежність) може призводити до серйозних негативних наслідків: втрати засобів для існування, руйнування сімейних та дружніх стосунків, психічних та фізичних порушень.

Провідним завданням здоров'язбереження, зокрема, під час навчання є профілактика ігроманії, яка полягає у зниженні чи повному усуненні факторів, які можуть призвести до розвитку залежності і сприяти безпеці життя. До таких дій належать: зниження стресових ситуацій, підвищення рівня соціального спілкування, обмежений доступ до комп'ютерних ігор та ігрових сервісів, зацікавлене коло, наприклад, студентського спілкування.

У молодому віці, зокрема, при одержанні вищої освіти дуже важливо дати особі можливість самореалізуватися, знайти захоплення у корисних заняттях та спортивних заходах: мати здорові хобі, займатися спортом та вести активний та безпечний спосіб життя.

Рівень зацікавленості темами соціальних ризиків, ігрової залежності, безпеки життя характеризувався високою волатильністю із збільшення рівня в останні два роки. Згідно з результатами аналізу даних пошукового ресурсу Google Trends за досліджуваний період рівні зацікавленості означеними темами є певна спорідненість та однонаправленість тенденцій. Профілактика ігроманії, особливо на перших курсах навчання у вищій школі є найкращим способом запобігти розвитку соціальних ризиків у молоді та дорослих. Для

усунення ігрової залежності схему лікування призначає лікар на підставі даних анамнезу та проведеної діагностики, можуть залучатися соціальні психологи. Лікувальні заходи можуть включати: роботу за програмою «12 кроків», проживання в центрі серед людей зі схожими проблемами, індивідуальні та групові заняття, програму «Дей Топ», гештальт-терапію тощо. Усунення патологічних станів попереджає втрати та соціальні ризики, сприяє безпеці життя. Повернення до безпечного життя створює радість здорових досягнень, покращує взаємовідносини без ігromанії та попереджає інші соціальні ризики.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пивоваров О.В. Оцінювання засобами GOOGLE зацікавленості медичною освітою. *Забезпечення якості освіти у вищій медичній школі: науково-методична міжуніверситетська конференція з міжнародною участю, Одеса, 18–20 січня 2023 року: матеріали конференції / за ред. В.Г.Марічереда. – Одеса: ОНМедУ, 2023.С.640–642. URL:<https://repo.knmu.edu.ua/handle/123456789/32320>.*
2. Що таке Google Trends? URL: <https://adwservice.com.ua/uk/yak-korystuvatysya-servisom-google-trends>.
3. Ярова, К.О., Соболева, К.М. Аналіз трендів неврологічних проявів коронавірусної інфекції у Google Trends. *Сучасні теоретичні та практичні аспекти клінічної медицини (для студентів та молодих вчених): наук.-практ. конф. з міжнар. участю, присвячена 100-річчю з дня народження К. Барнарда. Одеса, 2–3 червня 2022 року : тези доп. Одеса : ОНМедУ, 2022. С.85. URL: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/bitstream/handle/123456789/11723/Yarova.pdf?sequence=3>.*

УДК 364.044

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

*Ю. М. Нагірняк, М. Я. Нагірняк, к.і.н., доцент
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

Війна в Україні наочно демонструє, що ефективність бойових дій особового складу залежить не лише від професійного володіння зброєю та технікою, а й від створення належних соціальних та правових умов, а також забезпечення всебічної підтримки військовослужбовців. Високі навантаження та обмеження, які вони несуть, мають бути враховані державою і компенсовані через повноцінне матеріальне, фінансове забезпечення та надання особливого правового статусу.

Військово-соціальна робота в Збройних силах України є комплексом заходів, спрямованих на створення необхідних соціальних і правових умов для ефективного виконання військовослужбовцями своїх завдань. Вона передбачає дотримання прав і свобод військових, реалізацію їхніх потреб, дотримання норм міжнародного гуманітарного права, зміцнення дисципліни та правопорядку тощо [4].

Головна мета військово-соціальної роботи – визнання особистості військовослужбовця як найвищої соціальної цінності, захист його прав, підтримка фізичного і духовного здоров'я, а також забезпечення соціально-економічних потреб. Для її досягнення необхідно вирішити ряд завдань, серед яких найважливішими є:

- своєчасно та повністю забезпечувати військових матеріальними ресурсами;
- організовувати службу та побут так, щоб вони сприяли професійному розвитку, освіті та відпочинку;
- дотримуватися принципів соціальної справедливості та правового захисту;
- підтримувати високу мотивацію до військової служби через суспільне визнання [6, с. 20].

ОСОБЛИВОСТІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ	
О.О. Барабаш	228

РОЛЬ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ R&D-РОЗРОБОК У СТВОРЕННІ ІННОВАЦІЙНОГО БЕЗПЕКОВОГО СЕРЕДОВИЩА: ПРИКЛАДИ З ПРАКТИКИ	
Д.В. Бондар, В.В. Попович, О.В. Придатко, Р.О. Гриник.....	230

СЕКЦІЯ 6

СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ

БЕЗПЕКА ЗАЛІЗНИЧНОГО ТА АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ ПІД ЧАС ЕВАКУАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ ПІД ЧАС ПОВНОМАСШТАБНОГО ВТОРГНЕННЯ РОСІЇ В УКРАЇНУ	
М.А. Гайнанов, М.А. Кондратюк, Ю.В. Колошко	232

ВИКОРИСТАННЯ ХІМІЧНИХ БОЙОВИХ АГЕНТІВ У КОНТЕКСТІ ІРАНО-ІРАКСЬКОЇ ВІЙНИ 1980–1988 РОКІВ	
О.Ф. Бабаджанова, О.Д. Синельніков, О.Т. Ткачик.....	233

ВІЙНА, КОМУНІКАЦІЯ ТА ПСИХОЛОГІЯ: ВПЛИВ ІНФОРМАЦІЙНОГО ПРОСТОРУ НА ГРОМАДЯНСЬКУ СВІДОМІСТЬ	
Р.Я. Яремко, К.Р. Дида	236

ЕФЕКТИВНІ КОМУНІКАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ У КРИЗОВИХ СИТУАЦІЯХ: ЛІНГВІСТИЧНІ ТА ДИСКУРСИВНІ ОСОБЛИВОСТІ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ	
А. Саламін.....	239

ЗАХИСТ ВІД СОЦІАЛЬНИХ РИЗИКІВ В АСПЕКТІ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖЕННЯ ТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЯ	
О.В. Пивоваров.....	241

ОРГАНІЗАЦІЙНІ ЗАСАДИ ВІЙСЬКОВО-СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ	
Ю.М. Нагірняк, М.Я. Нагірняк	243

ПІДГОТОВКА МАЙБУТНІХ ФАХОВИХ ПСИХОЛОГІВ ДЛЯ ДОПОМОГИ НАСЕЛЕННЮ В УМОВАХ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ	
Ю.В. Вінтюк	246

ПРАГМАТИЧНИЙ АСПЕКТ МОВИ ВІЙНИ В ЗМІ: ВПЛИВ НА ІНФОРМАЦІЙНУ БЕЗПЕКУ ТА СТІЙКІСТЬ СУСПІЛЬСТВА	
Ю.І. Дем'янчук.....	248

ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНА ПІДТРИМКА НАВЧАЛЬНО-ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ ЯК СКЛАДОВА ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ ЗА ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ (на прикладі Львівського державного університету безпеки життєдіяльності)	
Ю.В. Вінтюк	249

СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНА МОДЕЛЬ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНО-ЕКСТРЕМАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ ОПЕРАТИВНО-РЯТУВАЛЬНОЇ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Л.В. Пилипенко278

PREPARING FOR COMPLEXITY: FULL-SCALE EXERCISE FOR CIVIL PROTECTION IN CONFLICT ZONES

C. Resch280

ORGANIZATION OF COMMAND - EXAMPLE OF FIRE AND RESCUE DEPARTMENT

W. Stefic.....282

CYBERSECURITY RISK ASSESSMENT OF CRITICAL INFRASTRUCTURE FACILITIES

V. Yashchuk.....283

НАШІ ПАРТНЕРИ

